

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL MEDI AMBIENT I AL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I ATMOSFÈRICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 10 de desembre de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca d'actuació municipal eficaç per fer cessar les molèsties per contaminació acústica i atmosfèrica que generava l'activitat de restauració que es realitzava al local dels baixos de la seva finca.

El ciutadà exposava que havia presentat diverses denúncies per aquestes molèsties des que es van començar les obres d'adequació del local a l'estiu de 2023, així com per l'abocament continuat d'aigües residuals que es feia al pati comunitari.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de l'Eixample** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 18 de desembre de 2023 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 15 de març de 2024 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Reiteració de les molèsties denunciades

Dels escrits presentats per la persona afectada, que viu just a sobre del local objecte de la present queixa, es constata que **fa més d'onze anys que està patint el mateix tipus de molèsties de soroll i d'olors** que ja s'havien tractat anteriorment en aquesta Sindicatura. Es mencionen en una queixa de l'any 2013 i en una altra de l'any 2019, en les quals es va advertir al Districte de l'Eixample que calia una intervenció efectiva per posar fi a les molèsties denunciades, ja que estaven afectant greument l'interessat.

Dels informes municipals que se'ns ha anat facilitant en la tramitació de les diferents queixes presentades per l'interessat, s'observa que s'han fet diverses inspeccions al local objecte dels fets i que s'han incoat diversos expedients disciplinaris o sancionadors contra els responsables de les infraccions comprovades. Tot i això, **les molèsties continuen produint-se i difícilment cessaran si no hi ha una voluntat d'acció per part de les persones infractores**, ja que algunes d'aquestes molèsties es deuen al comportament de les persones que hi treballen.

D'altra banda, en aquest cas hem observat que es dona la casuística que, quan s'aconsegueix arribar al precintament de l'activitat per incompliment d'algun requeriment municipal, la titularitat de l'activitat traspasa el negoci. Això implica que els serveis municipals han de tornar a iniciar tots els procediments un altre cop a nom de la nova titularitat, que acostuma a ser una societat mercantil, amb tots els perjudicis que això comporta per a la persona afectada.

En aquest sentit, **considerem que caldria explorar altres vies que poguessin ser més eficaces**, com ara dirigir-se a la propietat del local, amb l'objectiu d'aconseguir una solució real i efectiva del problema.

2. La garantia dels drets fonamentals

La prevenció i la vigilància per evitar, prevenir o reduir amb caràcter prioritari els efectes nocius, incloent-hi les molèsties i els danys que es puguin derivar per a la salut humana o el medi ambient de l'exposició a la contaminació acústica i atmosfèrica, són aspectes àmpliament recollits en la normativa mediambiental.

Així mateix, el Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), en la seva argumentació, posa en evidència la importància que les immissions sonores tenen en la vida de les persones, i afirma que el soroll i les olors, en la societat actual, poden arribar a representar una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida de les persones. El TEDH també ha afirmat reiteradament que **els drets humans i les llibertats fonamentals que han de protegir les autoritats han de ser efectius i han de prevaldre**.

En aquest cas que ens ocupa, tot i haver tramitat els expedients de disciplina corresponents per fer cessar les molèsties, segons les infraccions comprovades, tal com s'ha exposat en l'apartat anterior, la realitat és que, ara per ara, l'activitat continua generant el mateix tipus de molèsties que ja es donaven amb els anteriors responsables de l'establiment.

Aquesta Sindicatura considera que els sorolls que provoca el funcionament de l'activitat que es duu a terme sovint amb la porta del pati interior oberta podrien reduir-se considerablement amb la col·laboració de les persones responsables de l'establiment. Per aquest motiu, ja va demanar al Districte que iniciés un procés de mediació entre les parts implicades, però sembla que aquesta via no va prosperar.

Recordem que la Carta de drets i deures de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret que la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada (art. 13), i a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, tolerant només les immissions innòcues o emparades en l'interès general. Així doncs, l'Ajuntament ha de controlar tota mena d'emissions perjudicials per a la salut i ha de vetllar pel benestar de les persones, així com **facilitar solucions als conflictes entre particulars causats per sorolls mitjançant l'assessorament i la mediació** (art. 31).

De fet, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat conté un compromís de les ciutats signatàries de millorar l'accés a la justícia de la ciutadania, i d'afavorir la solució extrajudicial de conflictes civils, penals, administratius i laborals (art. XXV).

Tot i això, l'interessat ha de saber que, tal com ha establert la jurisprudència reiteradament, el dret fonamental a la intimitat personal i a la inviolabilitat del domicili està protegit per un ampli ventall de garanties i facultats per evitar tota classe d'invasions en el domicili, com ara la producció de sorolls o l'emissió d'olors que poden alterar la vida de les persones que els pateixen.

En aquest sentit, **informem que, al marge de la intervenció administrativa municipal que recomanem en aquest pronunciament, el dret civil també ofereix vies per afrontar el problema que es planteja per mitjà de l'acció negatòria** regulada en la Llei 5/2006, de 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals. En aquest cas, els jutges hauran de determinar si realment hi ha o no una pertorbació il·legal en la propietat, derivada de l'exercici de l'activitat econòmica que es denuncia.

El Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) del Col·legi d'Advocats ofereix assessorament jurídic gratuït. S'hi pot contactar a través del correu electrònic sjoc@icab.cat o bé a través del telèfon 934 221 545. L'horari d'atenció és de dilluns a divendres, de 9.00 a 14.00 hores.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de l'Eixample no ha estat suficient per garantir els drets fonamentals de l'interessat.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de l'Eixample** que requereixi immediatament la retirada dels elements de cocció de què disposa l'establiment sense llicència, així com el mobiliari que no pot estar instal·lat al pati comunitari.
- **Recomanar al Districte de l'Eixample** que explori altres vies per tal d'afavorir la convivència veïnal i garantir el dret al descans de l'interessat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.